

“अपि खञ्जनमञ्जनाञ्जिते विदधाते रुचिगर्वदुर्विधम्” नैष०

“युष्मत्कृते खञ्जनगञ्जनाञ्जि ! शिरोमदीपं यदि याति यात्” “एकोहि खञ्जनवरोनलनीदलस्यः” इति च उद्भटः ।

ततः शिवादि० अपत्यादौ अण् । खञ्जन तदपत्यादौ

खञ्जनरत न० खञ्जनस्यैव गोप्यं रतम् । यतीनां गोप्ये मैथुने हारा० ।

खञ्जना स्त्री खञ्जन इवाचरति खञ्जन+ङ् कृप् ।

खञ्जनाकारायां पक्षिपयाम् सर्पयाम् मेदि० ।

खञ्जनाकृति पुंस्त्री खञ्जनस्यैवाकृतिरस्य । खञ्जनाकारे पक्षिभेदे शब्दच० । इत० २ खञ्जनस्याकारे स्त्री ।

खञ्जनासन न० “खञ्जासनमावश्यं यत्कृत्वा सुस्थिरोभवेत् ।

पृष्ठे पादद्वयं कृत्वा हस्तौ भूमौ प्रधापयेत् । भूमौ हस्त-

द्वयं नाथ ! पातयित्वाऽनिलं पिबेत् । पृष्ठे पादद्वयं बद्ध्वा

खञ्जनेन जयी भवेत्” रुद्रजामलोक्ते आसनभेदे ।

खञ्जनि का स्त्री खञ्जनस्तदाकारोऽस्यस्याः ठन् । खञ्जना-
कारे पक्षिभेदे तिका० ।

खञ्जरीट पुंस्त्री खञ्ज इय ऋच्छति ऋ-गतौ वा० कीटन् ।

खञ्जनविहगे यमरः स्त्रियां जातित्वात् ङीप् ।

खञ्जा स्त्री “(शिखिगुणितदशलघुरचित्तमपगतलघुयुगलमपर-

मिदमखिलम् । सगुरु शकलयुगलकमपि सुपरिघटित-

ललितपदवितति भवति शिखा । विनिमयविनिहितशक-

लयुगलकलितपदवितति-विरचितगुणनिचया । अति-

सुखार्हादयमपि जगति जि जशिर उपगतवति सति

भवति खजा । इ०रत्नाकरोक्ते मातावृत्तभेदे अस्यार्थः

“शिखिभिस्त्रिभिर्गुणिता दश लघवस्तैः त्रिंशलघुभि-

रित्वर्थः । रचितम् । अपगतं लघुयुगलं यस्मात् तत्

अष्टाविंशलघुकमित्यर्थः एवं आद्यखण्डमित्येवं रूपम्

अपरं द्वितीयं शकलयुगलं मम्म णलघुरूपमित्यर्थः ।

अन्ते ‘गुरुवर्णेन सहितं’ शकलयुगलं खण्डद्वयं यस्य

तथाभूतं शिखा नाम छन्दः । तस्याप्याङ्गविनिमयेन

जि जशिरः उपगतवति सति खजा खज्जा नाम छन्दः ।

खज्जार पु० खजि-आरन् खज्ज इव ऋच्छति वा ऋ-अच्

वा । ऋषिभेदे तस्य गोत्रापत्यम् अन्वादि० फज् । खज्जा-

रायण तद्गोत्रापत्ये पुंस्त्री० । ततः शिवा० अपत्यादौ

अण् । खज्जार तदपत्यादौ लि० ।

खज्जाल पु० खजि-कालन् खज्ज इवाचरति अल-अच् वा ।

ऋषिभेदे ततः गोत्रापत्ये अन्वा० फज् । खज्जालायन

तद्गोत्रापत्ये पुंस्त्री० ।

खट्ट काङ्गायां भ्वा०पर०सक० सेट् । खट्टति अखाटीत्-अख-
टीत् चखाट । प्रनिखट्टति ।

खट्ट पु० खट्ट-अच् । १अन्वङ्गुते, २कफे, ३टङ्गे, ४शस्त्रभेदे

च मेदि० । ५तृण्ये हेमच० । ६लाङ्गुले ७कतृण्ये

इत्यजयपालः ।

खट्टक पु० खट्ट बा० वुन् । १नागघोटे २घटके तिका० ।

३कञ्जितपाणौ शब्दमाला० । [शब्दचि० ।

खट्टकामुख पु० खट्टकस्यैवामुखमत्र । शराकर्षणसुद्राभेदे

खट्टिक पु० खट्ट-अस्यस्य ठन् । कुञ्जितपाणौ हेम० ।

खट्टिका स्त्री खट्ट-अच् टाप् संचायां कन् अत इत्त्वम् वा ।

१लेखनसाधनद्रव्यभेदे (खडी) २कर्णच्छिद्रे ३वीर्ये

(वेणारमूल) विद्युः । “खट्टिका क्षिप्योति” नैष० । खट्टिका

गुणाश्च भावप्र० उक्ता यथा

“खट्टिका कटिनी चापि लेखनी च निगद्यते । खट्टिका-

दाहजिह्वीता मधुरा विषशोधजित् । लेपादेतद्गुणा

प्रोक्ता भक्षिता मृत्तिकासमा । खट्टी गौरखट्टी द्वे च

गुणैस्तुल्ये प्रकीर्त्तिते” ।

खट्टिनी स्त्री खट्ट-वा० इनि ङीप् । लेखनद्रव्ये (खडी) ।

राजनि० । “न पतति खट्टिनो ससम्भ्रमा यस्य” इत्युद्भटः ।

खट्टी स्त्री खट्ट-अच् गौरा० ङीप् । (खडी) लेखनसाधन-

द्रव्यभेदे तिका० ।

खट्ट इतौ चुरा०उभ०सक० सेट् । खट्टयति ते अचखट्टत् त ।

खट्टन लि० खट्ट-कर्मणि ल्युट् । खर्वे (खाट) हेमच० खल्ये-

नैव वस्तुना तस्यावरणात् तथात्वम् ।

खट्टा स्त्री खट्ट-कर्मणि अच् । खट्टायां शब्दच० । स्वार्थे क

संचायां कन् वा अत इत्त्वम् । तत्त्वार्थे खट्टाभेदे लि०

श्रवयाने तिका० अभाषितपुंस्कत्वात् वासत इत्त्वम् इत्वा-

भावे आत्, च्छो वा । खट्टका खट्टाकाप्युक्तार्थे ।

ह्रस्वार्थे कन् । लुट्खट्टायाम् ।

खट्टाश पुंस्त्री० खट्टः सन् अन्नुते अश-व्याप्तौ अच् ।

(खाटाश) इति वनजन्तुभेदे शब्दरत्ना० स्त्रियां ङीप् ।

खट्टास पुंस्त्री खट्ट इवासति दीप्यते अस-दीप्तौ अच् ।

खट्टागे शब्दरत्ना० ।

खट्टि पु० खट्ट-इन् । श्रवशय्यायाम् तिका० ।

खट्टिक लि० खट्टनमावरण खट्टः स शिल्पत्वेनास्यस्य ठन् ।

जालादिना पक्षिमारके (पाखिमारा) शाकुनिके शब्दमा०

खट्टेरक लि० खट्ट-वा० कर्मणि एरक । खर्वे शब्दमाला ।

खट्टा स्त्री खट्टते निद्रालुभिः खट्ट-आकाङ्क्षायाम् कन् नु ।